

AH 3428
2022Z12934

Antwoord van minister Hoekstra (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 6 juli 2022)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de moordpartij op honderden Amharen die heeft plaatsgevonden in de Ethiopische provincie Wollega, waarschijnlijk begaan door het Oromo Liberation Front (OLF)?¹ Veroordeelt u deze terreurdaad? Bent u bereid binnen de Europese Raad de andere lidstaten op te roepen om deze daad als EU te veroordelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ik ben bekend met het verschrikkelijke nieuws dat zeker tweehonderd en mogelijk meer Ethiopiërs, voor het merendeel van de Amhaarse etniciteit, zijn omgekomen bij aanvallen in de Ethiopische regio Oromia op 18 juni jl. De Ethiopische regering heeft de Oromo Liberation Army (OLA), door de Ethiopische regering aangeduid als “OLF Shene”, beschuldigd als verantwoordelijke voor deze gewelddaad. Ik ben tevens ermee bekend dat OLA verantwoordelijkheid voor deze daad afwijst.

Ik veroordeel deze gewelddaad ten zeerste, en sluit mij aan bij de oproep van de Ethiopische Mensenrechtencommissie (EHRC) aan de Ethiopische regering om al het mogelijke te doen om nieuwe aanvallen op burgers of uitbarstingen van geweld te voorkomen en om een duurzame oplossing te vinden voor de spanningen in deze regio. Deze gewelddadigheden zijn helaas onderdeel van een bredere cyclus van geweld in Oromia en in de aangrenzende regio's Amhara, Benishangul-Gumuz, en Gambella.

De Hoge Vertegenwoordiger (HV) van de EU heeft een dringende oproep gedaan tot de-escalatie en bescherming van de burgerbevolking.

Vraag 2

Klopt het dat het OLF samenwerkt met het Tigray People's Liberation Front (TPLF), die nog steeds een gewapende strijd voert tegen de regering?²

Antwoord

OLF is een erkende politieke partij in Ethiopië. Voor zover bekend is geen sprake van samenwerking met TPLF. OLA, of OLF Shene, is een gewapende groepering die een formele alliantie heeft afgekondigd met de TPLF, die een gewapende strijd voert tegen de regering.

Vraag 3

¹ <https://www.trouw.nl/buitenland/honderden-amhara-s-vermoord-in-ethiopie~b39bf00ed/>

² <https://www.nytimes.com/2022/06/19/world/africa/ethiopia-attack-amhara-people.html>

Wat is de bedoeling geweest van het EU-bezoek aan de leiders van de gewapende opstandelingen in Tigray?³ Is er bij deze ontmoeting druk op het TPLF uitgeoefend om de wapens neer te leggen, zoals de EU herhaaldelijk heeft gedaan bij de Ethiopische regering en waarvoor ook de hulprelatie tussen de EU-landen en Ethiopië bevroren is?

Antwoord

Het doel van het bezoek aan de Tigrese hoofdstad Mekelle door EU-Commissaris Lenarcic (crisisbeheer) en het hoofd van de EU Delegatie in Ethiopië, Kobia, was om de humanitaire situatie in de regio te observeren en de situatie te bespreken met de leiders van TPLF.

Beide partijen (de Ethiopische regering en TPLF) hebben zich inmiddels gecommitteerd aan onderhandelingen om de huidige oorlog tot een vreedzaam einde te brengen. Commissaris Lenarcic heeft TPLF opgeroepen zich in te spannen voor een duurzame en vreedzame oplossing van het gewapende conflict.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat de druk die de VS, de EU en Nederland uitoefenen op de Ethiopische regering om vredesbesprekingen te houden, alleen tot vrede kan leiden als het TPLF en het OLF hun pogingen tot geweld staken?

Antwoord

Ik ben van mening dat de Ethiopische regering, TPLF en alle andere gewapende groepen, af moeten zien van geweld als onderdeel van besprekingen die moeten leiden tot een duurzaam vredesakkoord.

Vraag 5

Op welke manier denkt u dat de EU en Nederland eraan kunnen bijdragen dat de huidige situatie in Ethiopië niet verder escaleert in etnisch geweld en gewapende opstanden?

Antwoord

Nederland heeft sinds de uitbraak van het conflict ingezet op zowel een onderhandelingsproces tussen de federale overheid en de TPLF, als een nationale dialoog. Het onderhandelingsproces moet leiden tot een permanent staakt-het-vuren in Noord-Ethiopië. Ook moet het proces een aantal heikele politieke kwesties behandelen die specifiek de situatie in het noorden aangaan, zoals de status van het betwiste westelijke deel van Tigray. Nederland en de EU hebben herhaaldelijk steun betuigd aan de pogingen van de Speciale Vertegenwoordiger van de Afrikaanse Unie, voormalig Nigeriaans president Obasanjo, om onderhandelingen tussen de regering en TPLF te starten.

³<https://twitter.com/RolandKobia/status/1539295686532993024>

De Ethiopische regering heeft tevens een nationale dialoog aangekondigd, maar prominente oppositiegroepen hebben zich uitgesproken tegen de huidige opzet van de dialoog, die zij als partijdig ervaren. Nederland en de EU kunnen een ondersteunende rol spelen bij een geloofwaardige en inclusieve dialoog. Het primaat dient echter bij Ethiopiërs zelf te liggen.

Daarnaast zet Nederland via ontwikkelingssamenwerking al jaren in op een multidimensionale benadering van de problematiek in Ethiopië. Hiermee draagt Nederland bij aan het creëren van werkgelegenheid voor jongeren, respect voor rechten van vrouwen en meisjes, de opbouw van de rechtsstaat, en programma's op het gebied van voedselzekerheid en gezondheidszorg. Deze vormen van samenwerking versterken de weerbaarheid van kwetsbare groepen in de samenleving en verminderen de kans dat gebrek aan perspectief uitmondt in het gebruik van geweld.